

NCTS SYSTEM

AVTORICI : Melita Obreza in Nika Peršenovnik

LETNIK: Četrti

NASLOV ŠOLE: Ljubljanska cesta 17, 3000 Celje

MENTOR: Jože Gajšek

1. KAZALA

1. KAZALA	2
2. UVOD	4
3. POMEMBNEJŠI ČASOVNI MEJNIKI PRI UVAJANJU	5
3.1 ZNAČILNOSTI NCTS SISTEMA	5
3.1.1 PREHODNO OBDOBJE MED OTS IN NCTS	6
3.1.2 DELOVANJE NCTS SISTEMA	7
4. PREDNOSTI NCTS SISTEMA	10
4.1 TEŽAVE PRI UVAJANJU NCTS SISTEMA	11
4.2 PRINCIP DELOVANJA NCTS SISTEMA	11
4.3 NCTS IN SLOVENIJA	12
5. URAD ODHODA (postopek)	12
6. NAMEMBNI URAD (postopek)	14
7. URAD TRANZITA (postopek)	16
8. CARINSKI TRANZITNI POSTOPKI	18
8.1 VRSTE TRANZITOV	19
8.2 RABA POSTOPKA	19
8.3 SPREMNA TRANZITNA LISTINA ZA NCTS POSTOPEK	19
8.4 REZERVNI POSTOPEK V PRIMERU NEDELOVANJA NCTS	21
9. ZAKLJUČEK	22
10. LITERATURA	23
slika: 1	6
slika: 2	8
slika: 3	12
slika: 4	14
slika: 5	15
slika: 6	16
slika: 7	17
slika: 9	21
tabela: 1 Blago z večjim tveganjem za goljufije	11

POVZETEK:

Slovenija je z vstopom v Evropsko unijo prevzela vse obveznosti, ki jih je na carinskem področju prinesla evropska zakonodaja. Eno izmed področij, kjer se je postopek bistveno spremenil je postopek tranzita blaga. Kljub temu, da se je carinska zakonodaja na področju tranzita skoraj v celoti usklajevala z evropsko, je Slovenija z dnem vstopa v Evropsko unijo začela izvajati NCTS (nov računalniško podprt tranzitni postopek). NCTS temelji na osnovi konvencije STP (konvencija o skupnem tranzitnem postopku in konvenciji o poenostavitvah v blagovni trgovini). NCTS je veljaven v fazi 3.1. Ta faza zajema postopke pri uradu odhoda, uradu tranzita in namembnem uradu. Omogoča elektronsko sprejemanje in pošiljanje vseh sporočil, ki so potrebni za uveljavitev oz. izvedbo tranzitnega postopka. V fazi zaključka razvoja je bila pred leti tudi faza 3.2., ki zajema postopke upravljanja garancij, poizvedovalne postopke in postopek pri pooblaščenem prejemniku. Ta faza je operativno uporabna od leta 2004. Postopki potekajo povsem brez papirne dokumentacije. Izjema je le obrazec A, ki je neformalne narave in služi samo za identifikacijo številke tranzitnega postopka (MNR številka). Prednosti NCTS-a so tako na strani carine, kot na strani gospodarstva, predvsem pa na strani podjetij, ki začenjajo oz. zaključujejo tranzitne postopke in na strani prevoznikov. Vse prednosti so lahko izkoriščene le, če sistem deluje v velikem obsegu in če so zunanji uporabniki s sistemom povezani na način, ki omogoča elektronsko pošiljanje sporočil.

2. UVOD

V današnjem času se morajo carinske uprave prilagajati potrebam hitrega in prožnega trgovanja ter slediti nenehnim spremembam v poslovnem okolju. Z vstopom v EU je Slovenija začela izvajati tranzit Skupnosti, ki vključuje države EU kot skupni tranzitni postopek. Tranzit skupnosti je tudi računalniško podprt, kar predstavlja dodatno prednost za udeležence. Računalniško podprt skupni tranzitni postopek se imenuje NCTS (New Computerized Transit System). NCTS je orodje za upravljanje in nadzor tranzitnega sistema. Temelji na uporabi naprednih računalniških sistemov in elektronske obdelave podatkov ter bo zagotavljal sodobnejše in učinkovitejše upravljanje od sistema, ki temelji na listinah in ima dokazne pomanjkljivosti. Cilji te raziskovalne naloge so predstaviti temeljne napake pri NCTS sistemu in kako bi jih lahko odpravili ter izboljšali sistem.

2.1 OPIS PROBLEMA

NCTS sistem je v veliki meri odvisen od on-line mrežne povezave, zato bi kot problem izpostavile nezanesljivost delovanja. Zaradi tega lahko predvidevamo, da NCTS kljub svoji hitrosti ni enako prilagodljiv kot OTS. Zaradi neuveljavljenosti prihaja do komplikacij s programom, to pa ne povzroča le težave s povezavo ampak tudi s strežniki, bazami podatkov, ... Zavedamo pa se da je osnovni pogoj za delovanje NCTS sistema on-line mrežna povezava in da nedelovanje te mreže pomeni, da na določenih lokacijah NCTS tranzitov sploh ni mogoče opravljati. Še vedno se pojavljajo tudi systemske napake, ki povzročajo nepotrebne in predolge čakalne dobe. Eden večjih problemov se pojavlja tudi zaradi ukinitve papirne dokumentacije saj je zaradi tega potrebno vnašati veliko število podatkov.

2.2 HIPOTEZA

Mnenja sva, da je program že predvsem posodobljen in prinaša prednosti predvsem za podjetja, prevoznike in špediterje. Kljub temu pa ima program še vedno določene pomanjkljivosti, ki povzročajo počasnejši pretok blaga čez mejo. Vsi pa se zavedamo, da se je potrebno prilagajati potrebam hitrega in prožnega trgovanja in slediti nenehnim spremembam v poslovnem okolju. Zato bi bila uvedba oz. uporaba brezpapirne dokumentacije idealna rešitev tako za prevoznike kot za špediterje. Potrebno bi bilo tudi poskrbeti, da bi bilo mogoče na vseh lokacijah NCTS opravljati tranzit ne glede na delovanje mreže.

2.3 RAZISKOVALNE METODE

Pri raziskovalni nalogi sva uporabil: **metodo opazovanja**, metodo spraševanja in **analizo dokumentov**. Pri metodi opazovanja gre za opazovanje, ki ga poznamo iz vsakdanjega življenja, da pa bi to opazovanje postalo utemeljeno moramo izpolniti naslednje pogoje kot so: predmet raziskovanja mora biti opredeljen, opazovanje mora biti sistematično in povezano s širšim znanjem in temeljiti na teoriji. Opazovalne rezultate pa mora biti mogoče preveriti. Metoda spraševanja omogoča hitrejši dostop do podatkov. Informacije se s spraševanjem pridobijo hitreje, vendar pa se moramo zavedati, da so ti podatki manj natančni. Z analizo dokumentov lahko pridobimo veliko podatkov vendar moramo biti pozorni na neverodostojnost vira.

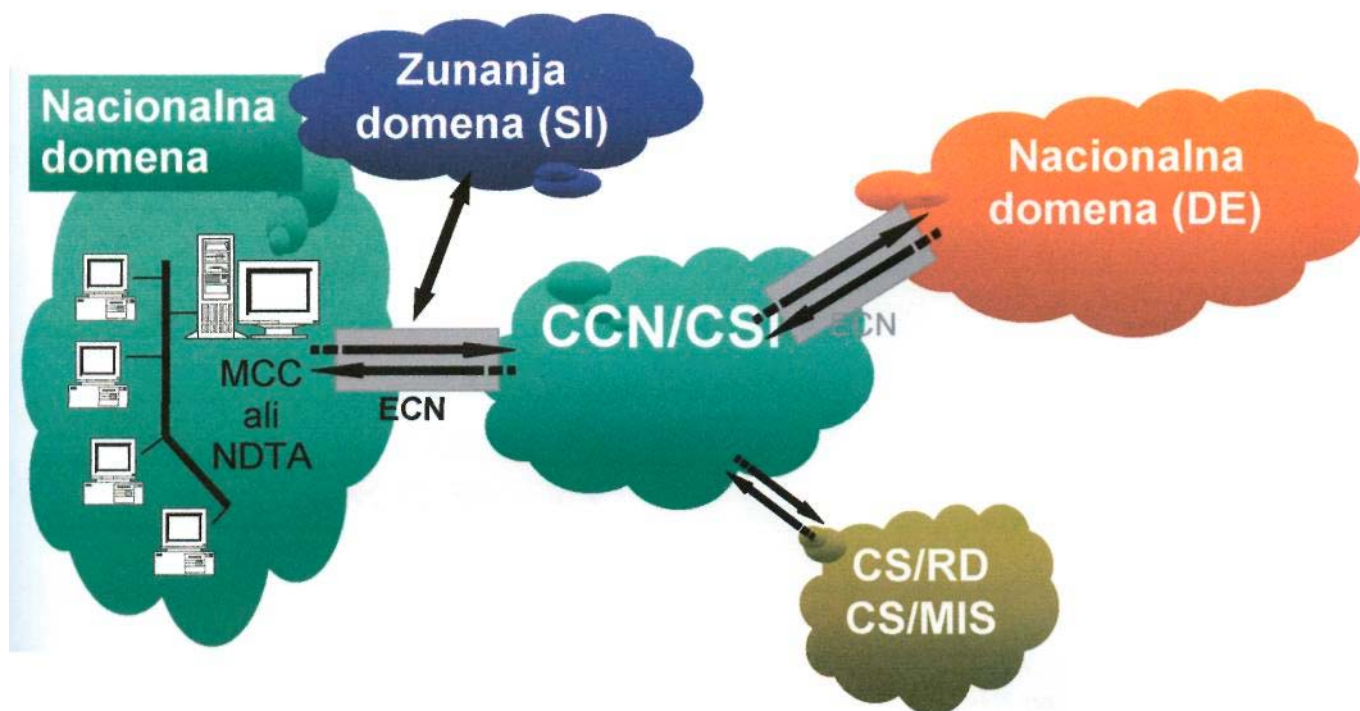
3. POMEMBNEJŠI ČASOVNI MEJNIKI PRI UVAJANJU NCTS SISTEMA

- 2002 sprejeta odločitev, da se za NCTS uporabi aplikacija MCC
- 2002 - druga polovica leta (operativna uvedba faze 3.2.)
- 13.6.2002 - prva namestitev aplikacije MCC na testni opremi
- 01.07.2003 - vse izpostave v državah EU (15) morajo biti povezani v NCTS
- 2003 , februar - zaključen prevod prve verzije MCC aplikacije
- 31.03.2004 -vsi pooblaščen prejemniki in pošiljatelji v državah EU morajo biti povezani v NCTS preko nadzornih uradov
- 01.05.2004 -vse nove članice (10) morajo v celoti začeti izvajajo NCTS in sicer na enakem nivoju kot dotlej ostalih 15
- 2003 , julij - vključitev v omrežje EU (GW)
- 2003 , september - pričetek testiranja - prva izmenjava sporočil s skupno domeno
- 2003 , september - v produkcijsko in testno okolje CS/RD vnešeni slovenski prevodi šifrantov
- 2003 , oktober - uspešno zaključeni CT
- 2004 , januar - pričetek namestitve produkcijske opreme
- 2004 januar - namestitev, prevod zadnje verzije MCC/ECN
- 2004, februar - priprava in namestitev delovnih postaj
- 2004 marec - priprava in objava podatkov v COL (seznam carinskih uradov)
- 01.01.2005 - ukine se nakladnica, kar pomeni, da se pošiljke z več vrstami blaga vpiše v več postavk NCTS tranzitne deklaracije

3.1 ZNAČILNOSTI NCTS SISTEMA

Osnovne značilnosti NCTS-a izvirajo iz razlogov, zaradi katerih je bil ta sistem uveden. Leta 1999 je znotraj držav EU, EFTE in štirih Višegrajskih držav (H, P, SK, CZ), ki so izvajale skupni tranzitni postopek nastopila tranzitna kriza. Evropska komisija in parlament sta ugotovila, da gre predvsem za dva velika problema: za ogromno število goljufij na področju tranzita in počasnost papirnega sistema, nad katerim so se pritoževala predvsem transportna podjetja in špedicija. Posledica tega je bila uvedba NCTS sistema, ki še vedno poteka v več fazah.

Zaradba sistema NCTS

slika: 1

MCC- minimalno skupno jedro

NDTA- nacionalna obrambna transportna zveza

ECN - external interface specifications

CS/RD - centralna služba/referenčni podatki (šifranti)

CS/MIS - centralna služba/statistika

3.1.1 PREHODNO OBDOBJE MED OTS IN NCTS

Pred in po vstopu Slovenije v EU 1.5.2004 se je začel izvajati skupnostni tranzit in skupni tranzitni postopek, in s tem sta začela vzporedno potekati dva sistema tranzita in sicer OTS in NCTS. OTS je obstoječi tranzitni sistem (v Sloveniji je v veljavi od leta 1992), ki temelji a obrazcu EUL. Sedaj z uvedbo NCTS-a pa se uporablja izključno kot »rezervna varianta« v primeru nedelovanja sistema NCTS. Leta 2004 je delež NCTS-a znašal 10-15% in se postopoma dvigoval, medtem pa je delež OTS-a padal. Na začetku so si težko predstavljali da OTS-a nebi bilo več saj je potreben za nujne primere in tako je še nekaj časa ostalo. V praksi se je pojavljal problem prejema NCTS pošiljk na OTS namembni izpostavi. V tem primeru je bil prejem pošiljk izveden po OTS pravilih. Pri tem je bilo potrebno upoštevati dejstva, da urad odhoda pričakuje sporočilo o prihodu in kontrolne rezultate v kratkem roku, ki velja za NCTS. Postopek je bil naslednji:

- sporočilo IE06, ki pomeni obvestilo uradu odhoda, da je pošiljka prispela na namembni urad se bo posredovalo preko centralne tranzitne pisarne, ki bo v imenu namembnega urada posredovala obvestilo uradu odhoda v najkrajšem možnem času, bodisi preko sistema ali na drug ustrezen način, kot je elektronska pošta ali faks. NCTS pri uradu odhoda postavi čas za poizvedovanje na OTS postopek. Sporočilo IE06 se v tem primeru spremeni v sporočilo IE33, ki je dejansko papirni ali elektronski obrazec. Zato je pomembno, da bodo namembni uradi

ki je dejansko papirni ali elektronski obrazec. Zato je pomembno, da bodo namembni uradi čim hitreje posredovali centralni tranzitni pisarni informacijo o NCTS pošiljki po OTS pravilih.

- kontrolni rezultat se pošlje preko centralne pisarne v papirno obliko. Fotokopija obrazca A igra vlogo izvoda 5ECL.
- urad odhoda ročno vnese kontrolne rezultate v sistem-praktično jih prepíše iz sprejete kopije obrazca A. na enak način se zaključujejo tudi postopki z nakladnico.

V primeru, da se pri uradu odhoda, ki je NCTS urad, začne OTS postopek zaradi tehničnih težav, se le-ta zaključi po OTS pravilih. Osnovni pravili sta dve:

- NCTS postopki se zaključujejo po NCTS pravilih (če je to mogoče)
- OTS postopki se vedno zaključujejo po OTS pravilih

3.1.2 DELOVANJE NCTS SISTEMA

Osnovni pogoj za delovanje NCTS sistema je on - line mrežna povezava vseh uradov za tovarni promet v državah, kjer NCTS uporabljajo. To pa so države EFTE, vse države EU in Višegrajske države. NCTS sistem ne potrebuje nobenih papirnih dokumentov, razen spremne tranzitne listine (obrazca A). Ta obrazec služi za identifikacijo pošiljke na osnovi MNR številke, ki je navedena skupaj s črtno kodo na omenjenem obrazcu A. MNR - Manual Reference Number je številka ki pomeni številko tranzitnega postopka, ki pa jo določi sistem na uradu odhoda. S to številko je mogoče identificirati pošiljko s podatki NCTS sistema pri namembnem in tranzitnem uradu ali pa v primeru nesreče, pretovora ali spremembe poti oz. pri vsakem medpotnem uradu če je le povezan v NCTS. MNR številka se razčleni v : dvomestno številčno oznako leta, dvomestno črkovno oznako države, dve ničli, štirimestno številčno oznako odhodne izpostave, sedem mestno zaporedno številko tranzitnega postopka (številčenje poteka na nivoju države), enomestno številčno oznako, ki predstavlja kontrolno številko, ki jo podeljuje carinski informacijski sistem.

NCTS SISTEM

slika: 2

Seznam postavk		Ur.odh.: SI006036		MRN 03SI00603600001123
List	A	2	2	Datum: 08/10/2003

Številka postavke (32)	Oznaka in Merilna (31.1)	Število - vrsta (31.2)	Številka zabojnice (31.3)	Oznaka traga (31.4)	Opis traga (31.5)
Domenična (1/9)	Tipična oznaka (33)	Šteta občutljivega traga (32.1)	Kužljiva občutljiva traga (31.8)	Skupna prijava / predložila (42)	
Država izporekla / izvota (15)	Namenska oznaka (11)	Neto masa (kg) (36)	Neto masa (kg) (36)	Prostornost (m ³) / predložena hitrost / poraba in dovoljenja (44)	
Priloge / izvornik (2)				Priloge (9)	
1	NG295	10 - Bag			PAPIR
--	--	100	90	--	
2	NG35	10 - Bag			KNJIGE
--	--	100	10	--	
3	25NG145	10 - Bag			KARTON
--	--	100	20	--	
4	21KSI1000	10 - Bag			CELOFAN
--	--	100	10	--	
5	1825G5	10 - Bag			CARILNI TRAK
--	--	100	10	--	

NCTS SISTEM

EVROPSKA SKUPNOST		1 DEKLARACIJA		MRN 03SI00603600001123
A	2 Podizjatelj/izvoznik	Ne	SI42985277	T1
	BADEL TRADING D.O.O., LJUBLJANA			
	DUNAJSKA CESTA 048	1000		3 Obrazi: 1 2 ---
	LJUBLJANA	SI		4 Naknadica: ---
B	Prejeto	Ne	SI99182025	5 Postavke: 5
	C.C.T. D.O.O. KOPER			6 Število tovorkov: 50
VOJKOVO NABREŽJE 038		6000		Povratno kopijo poslati uradu: KOPER - SI006000 KOPER SI
KOPER -CAPODISTRIA		SI		
		15 Država odpreme/izvoza		17 Namembna država
		SI		
18 Registracija in država prevoznega sredstva ob odhodu		GOA1010		SI
		56 Drugi dogodki med prevozom dejansko stanje in ukrepi		G ZAZNAMKI PRISTOJ. ORGANOV
31 Tovorki in opis blaga		Oznake in številke, številke zabojnikov, število in vrsta Glej seznam postavk!		32 Zap. Ne
				33 Tarifna oznaka
				35 Bruto masa (kg) 500
				38 Neto masa (kg)
				40 Skupna prijava/Predstina
44 Posebni zaznamki/predložena listina/podpis in dovoljenja				
55 Pretovor		Kraj in država:		Kraj in država:
		Registracija in država novega prevoznega sredstva:		Registracija in država novega prevoznega sredstva:
		Ktr. (1) Številka novega zabojnika:		Ktr. (1) Številka novega zabojnika:
		(1) Vnesi 1 za DA ali 0 za NE.		(1) Vnesi 1 za DA ali 0 za NE.
F Zaznamki pristojnega organa		Novo carinsko oznako, število: ID oznake: Žig:		Novo carinsko oznako, število: ID oznake: Žig:
		Podpis: ☐ Podatki so že vnešeni v NCTS		Podpis: ☐ Podatki so že vnešeni v NCTS
50 Glavni zavezanec		Ne	SI44788100	C URAD ODHODA SI006036(KOPER) 08/10/2003
M W FUTURA D.O.O. LOGAROVCI				
LOGAROVCI 029A		9242		
51 Transiti uradi (in država)		LOGAROVCI	SI	
52 Zavezanca ne vsija za				Šifra: 3
				63 Namembni (in država) KOPER (SI)
D KONTROLA URADA ODHODA		I KONTROLA NAMEMBNEGA URADA		
Ugotovitev: Considered satisfactory		Datum prispeta:		Povratna kopija poslana
Carinske oznake, število: ...		Pregled car. oznak:		na
ID oznake:		Zaznamki:		Registrirana pod
Rok (zadnji dan): 10/10/2003				Ne
				Podpis: Žig

4. PREDNOSTI NCTS SISTEMA

- zmanjšuje možnost goljufij
- ukinja papirno poslovanje
- omogoča hitrejšo postopke in manjše čakalne dobe
- omogoča večji nadzor nad pošiljkami
- za carino pomeni manj fizičnega dela
- podjetjem omogoča večji nadzor nad gibanjem pošiljke in pridobitev informacij o zaključku postopka

Oznaka HS	Poimenovanje blaga	Najmanjša količina	Oznaka občutljivega blaga	Najnižja stopnja posamezno zavarovanje
Ex 0102.90	Druge žive živali, govedo domačih pasem	4 000 kg	1	1.500 euro/t
0201.10 0201.20 0201.30	Goveje meso, sveže in ohlajeno	3 000 kg		2.700 euro/t 2.900 euro/t 5.200 euro/t
0202.10 0202.20 0202.30	Goveje meso, zamrzjeno	3 000 kg		2.700 euro/t 2.900 euro/t 3.900 euro/t
0402.10 0402.21 0402.29 0402.91 0402.99	Mleko in smetana, koncentrirana ali z dodatkom sladkorja ali drugih sladil	2 500 kg		1.600 euro/t 1.900 euro/t 2.500 euro/t 4.400 euro/t 1.600 euro/t
0405.10 0405.90	Maslo in druge maščobe in olja, dobljeni iz mleka	3 000 kg		2.600 euro/t 2.800 euro/t
Ex 0803.00	Sveže banane, razen rajskih smokev	8 000 kg	1	800euro/t
1701.11 1701.12 1701.91 1701.99	Sladkor iz sladkornega trsa ali sladkorne pese ter kemično čista saharoza v trdnem stanju	7 000 kg		
12207.10	Nedenaturiran etanol, z vsebnostjo alkohola 80 vol % ali več	3 hl		2.500 euro/hl čisti alkohol

NCTS SISTEM

	% ali več			
2208.20 2208.30 2208.40 2208.50 2208.60 2208.70 cx 2208.90	: Zganja, likerji in druge alkoholne pijače	5 hl	1	2.500 euro/hl čisti alkohol
2402.20	: Cigarete, ki vsebujejo tobak	35.000 kosov		1 20 curo 1000 kosov

tabela: 1 Blago z večjim tveganjem za goljufije

4.1 TEŽAVE PRI UVAJANJU NCTS SISTEMA

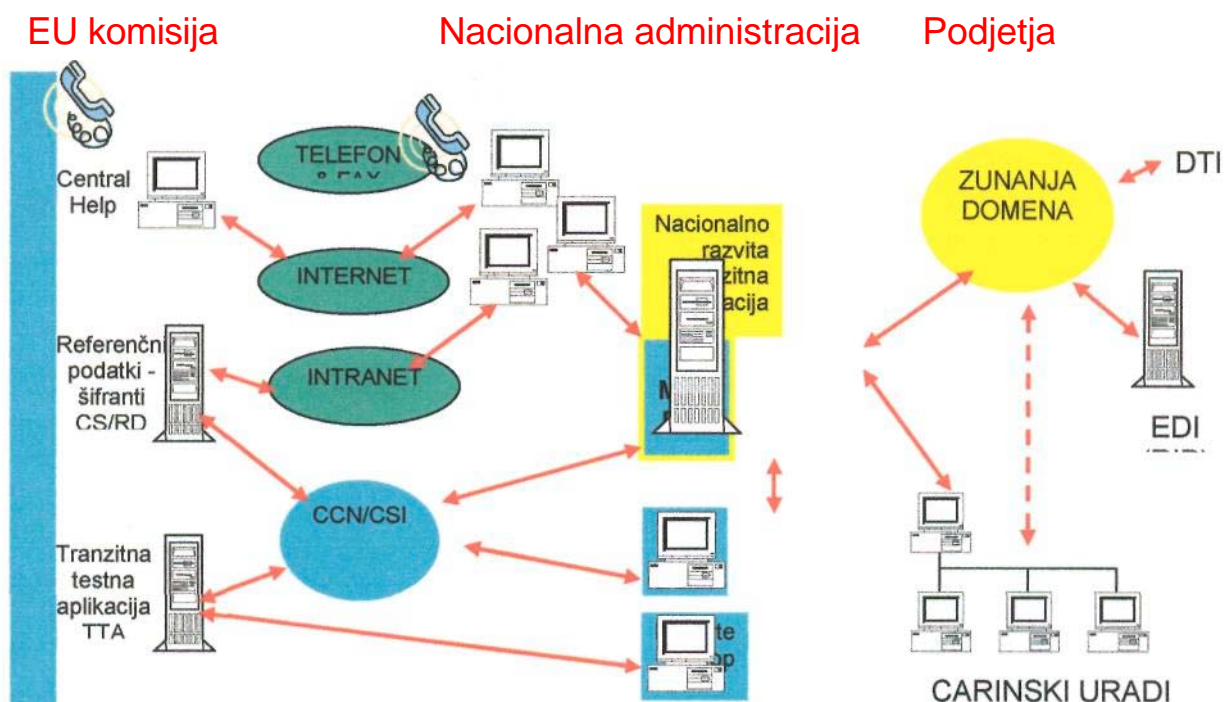
Največja problema, ki sta se pojavila pri uveljavljanju NCTS sistema so tehnične težave in vnašanje veliko podatkov. Pri tehničnih težavah gre za mrežo izpostav s centralo v Bruslju, ki so povezane v CCN/CS1 omrežje. Nedelovanje te mreže v celoti ali delno pomeni, da na določenih lokacijah NCTS tranzitov ni mogoče opravljati (zaključevati in začinjati). Pri tem pa ne gre samo za težave s povezavo, vendar se pojavljajo težave tudi z lokalnimi strežniki, nacionalnimi aplikacijami, bazami podatkov... To pa se odraža v predolгих odzivnih časih, nedelovanjem sistema, pojavljajo pa se tudi sistemske napake, pri tem pa so posledica predolge in nepotrebne čakalne dobe.

Druga težava je, da NCTS zahteva za začetek tranzitnega postopka veliko podatkov. Ti podatki pa se pridobijo predvsem od glavnega zavezanca po elektronski poti s sporočilom 1E15 ali pa jih je potrebno vnesti ročno, kar stori carinik pri uradu odhoda. To pa je seveda zamudno delo, zato želijo evropske administracije na bolj ali manj legalni način motivirati glavne zavezanca v elektronsko izmenjavo podatkov. Vendar je to povezano s stroški in, ker NCTS še ne dela na način, ki bi predstavljaj za podjetja ekonomsko opravičljivo investicijo, je napredek seveda počasnejši na tem področju.

4.2 PRINCIP DELOVANJA NCTS SISTEMA

Podatki o tranzitu se vnesejo pri uradu odhoda. Vnos je lahko ročen ali pa se podatke pridobi v elektronsko obliki od glavnega zavezanca s sporočilom IE15. Ko gre za povezavo med glavnim zavezancem in uradom odhoda, dobi glavni zavezanec še dve sporočili, ki sta IE028 (predstavlja številko deklaracije MNR) in sporočilo 1E29 (s tem je dovoljena odprema pošiljke). Če pa glavni zavezanec ni slučajno povezan z elektronsko s carino, poteka komunikacija ustno ali pa na drug dogovorjen način. Preden pa pošiljka zapusti urad odhoda, se natisne obrazec A, ki spremlja pošiljko vseskozi Namembnemu uradu se pošlje sporočilo IE01 s katerim ga obvesti o nameravanem prihodu pošiljke. Ko pošiljka prispe obvestijo odhodni urad pošiljke s sporočilo IE06. Po opravljeni kontroli se uradu odhoda posreduje še rezultate s sporočilo IE18. Če je vse v redu, je tranzit s tem zaključen, o čemer urad odhoda obvesti glavnega zavezanca s sporočilom IE45.

CDTA - centralno razvite tranzitne aplikacije

slika: 3

4.3 NCTS IN SLOVENIJA

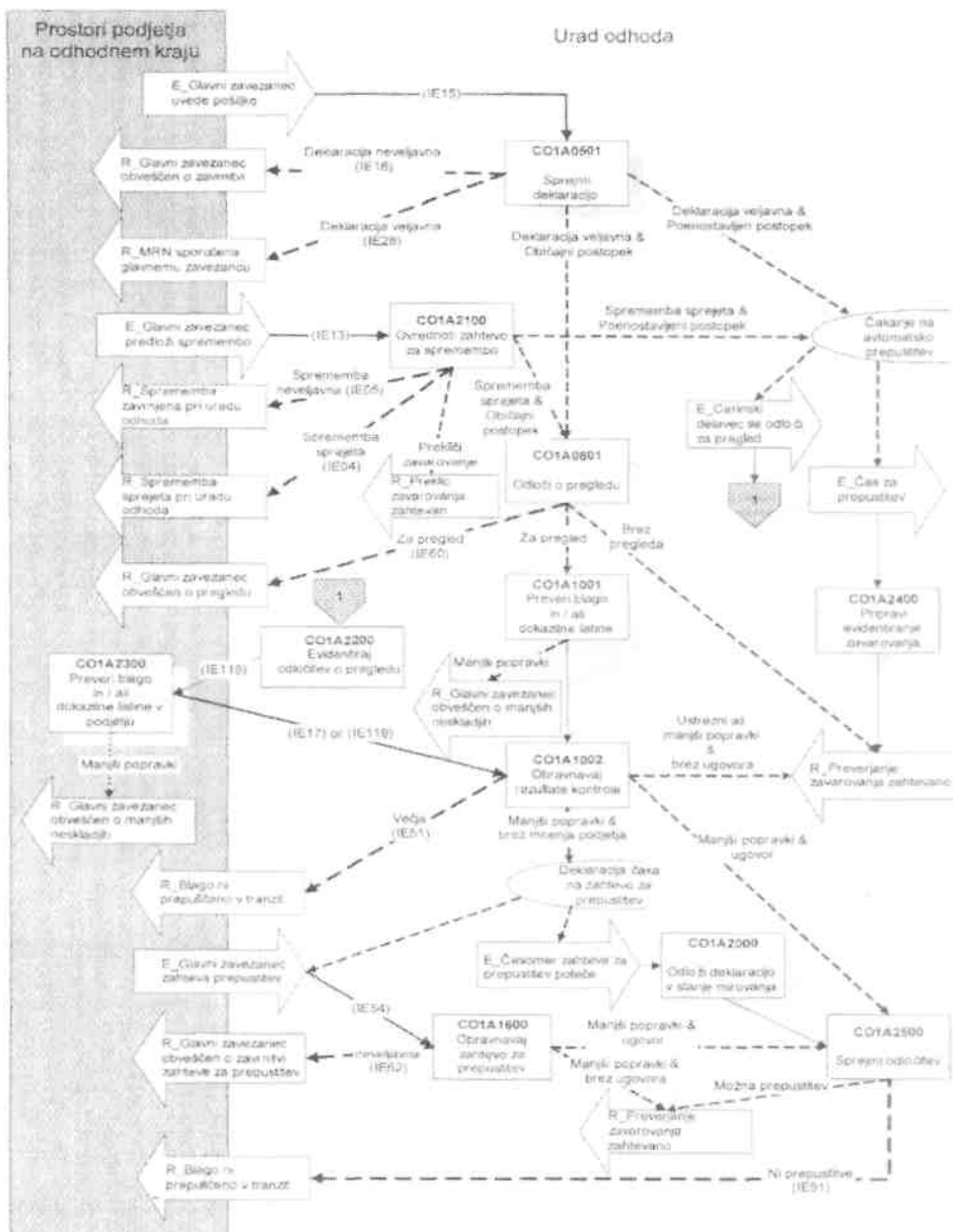
Slovenija se je odločila, da bo začela izvajati NCTS z uporabo aplikacije MCC (uporabniški vmesnik-minimalno skupno jedro), ki jo je razvila Komisija EU in je dana državam v brezplačno uporabo. Na področju uvajanja NCTS sistema deluje posebna delovna skupina, ki je podrejena strateškemu svetu za tranzit. Konec oktobra 2003 so bila končana testiranja NCTS sistema, tako da je bil v naslednjih aktivnostih poudarek na izobraževanju carinikov, vključevanju zunanjih uporabnikov v sistem ter zagotoviti ustreznik tehničnih pogojev za nemoteno delovanje NCTS sistema v produkcijskem okolju, v fazi formiranja pa je bila tudi tranzitna pisarna, deluje pa tudi že NCTS help-desk.

5. URAD ODHODA (postopek)

Tranzitna deklaracija se na papirju ali v elektronski obliki predloži na uradu odhoda. Elektronske deklaracije se lahko izdelajo na carinskem uradu odhoda ali pa jih izdelata gospodarski subjekt sam. Carinski delavec in sistem bosta preverila ali gre pri deklaraciji za vsebinske ali systemske napake. Če je deklaracija pravilna in brez systemskih napak je sistem poslal glavnemu zavezancu sporočilo IE28, ki pomeni podelitev MRN številke. Če pa sistem zazna napako pa bo deklaracija zavrnjena s sporočilom IE16. Če se carinik odloči za pregled o tem obvesti glavnega zavezanca s sporočilom EI60 opravi pa se na lokaciji predložitve blaga, ponavadi pa je to carinski prostor.

Če se rezultati pregleda ujemajo in so potrebni le manjši popravki gre deklaracija na preverjanje garancije, če pa pride do velikega odstopanja ali se glavni zavezanec ne strinja s popravki, se stvari zapletejo. Če pa pregleda ni, gre deklaracija v naslednji status - preverjanje garancije. Naslednja faza preverja ustreznost zavarovanja, pri tem se določi rok predaje pošiljke in vpiše oznake za zagotavljanje istovetnosti blaga. Pri tem če je priložena neustrezna garancija steče veza med glavnim zavezancem in carino s sporočili IE55, IE13JE05 in IE51, ki pomeni nesprostitev pošiljke v tranzitni postopek zaradi garancije. Pri tem se natisne spremno tranzitno listino - obrazec A in če je potreba tudi B, ki se jima pripne še nakladnico. To pomeni, da mora biti pri uradu odhoda fizično prisoten predstavnik glavnega zavezanca ali voznik, kateremu se izročijo dokumenti.

1.2 CO1A - PROCES ODHOD - SPREJEM/KONTROLE

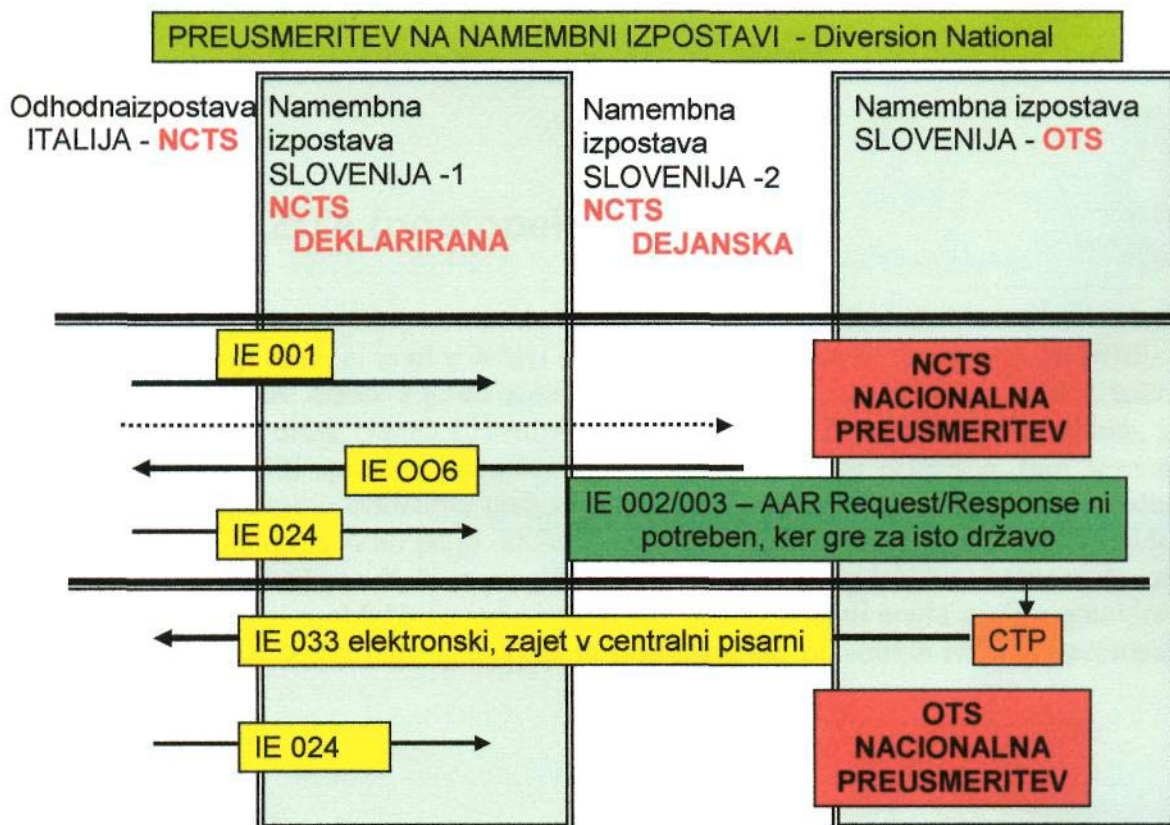

Slika 2: CO1A - Proces odhod - sprejem/kontrole

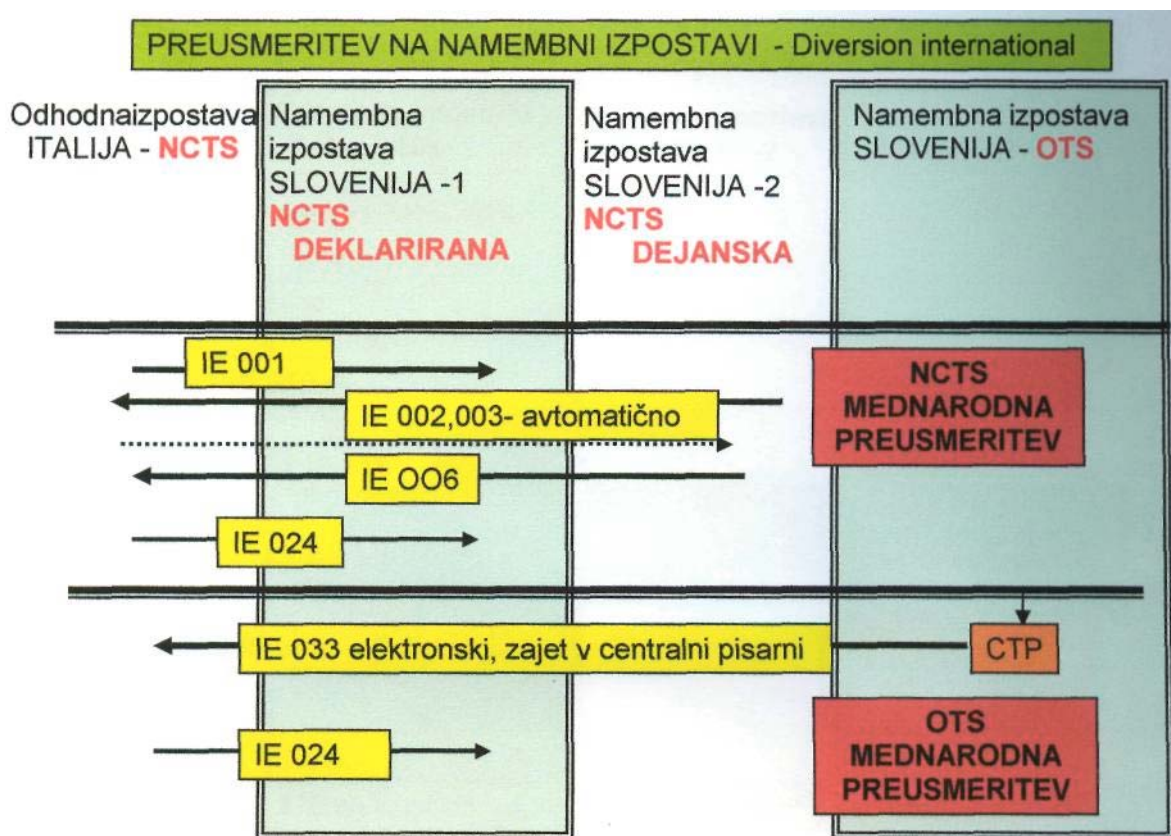
slika: 4

6. NAMEMBNI URAD (postopek)

Ob prihodu je treba blago predložiti namembnemu uradu ali pooblaščenemu prejemniku skupaj s spremno tranzitno listino in seznamom postavk, če je to primerno. Carina, ki je pred tem prejela sporočilo s predvidenem prispetju pošiljke, bo že imela vse podatke o operaciji in se bo tako lahko vnaprej odločila, kakšne kontrole so potrebne. Ko se v sistem vpiše referenčna številka tranzita (RŠT), sistem samodejno najde ustrezno sporočilo o predvidenem prispetju pošiljke, ki se bo uporabilo kot podlaga za kakršenkoli ukrep ali kontrolo in uradu odhoda pošlje sporočilo o prispetju. Potem, ko se opravijo ustrezne kontrole, namembni urad sporoči uradu odhodne rezultate kontrole z obvestilom o rezultatih kontrole, v katerem so navedene kakršnekoli nepravilnosti, če so bile odkrite. Če se carinik na namembnem uradu ne odloči za pregled in da sistem ne javlja nobenih napak se takoj pošlje na urad odhoda sporočilo IE18, ki predstavlja kontrolne rezultate. Obvestilo o rezultatih kontrole je potrebno, da se na uradu odhoda zaključi tranzitna operacija in se sprostijo zavarovanja, ki so bila uporabljena za to operacijo. V primeru nakladnice pa je potrebno na urad odhoda fizično poslati potrjen obrazec B, skupaj s PLL (nakladnico) in vpisanimi zaznamki o kontroli. Pošiljanje se izvede preko centralne tranzitne pisarne.

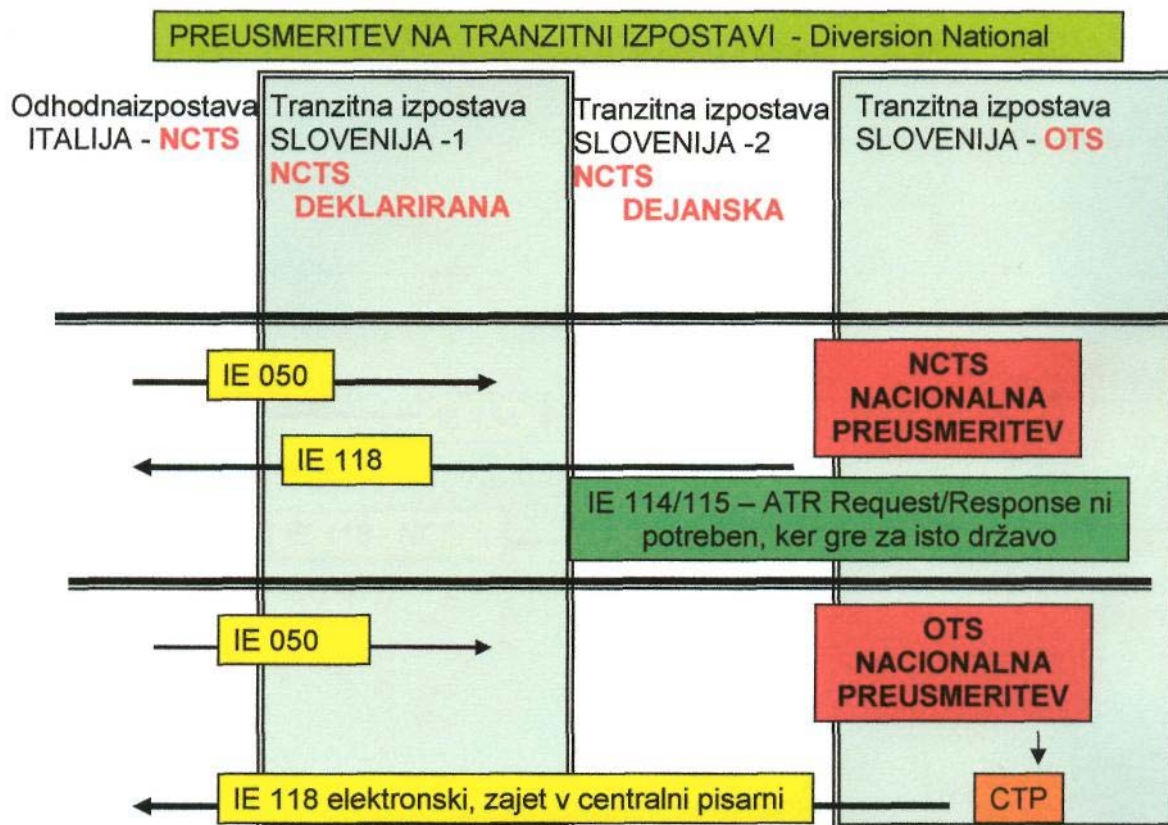
slika: 5

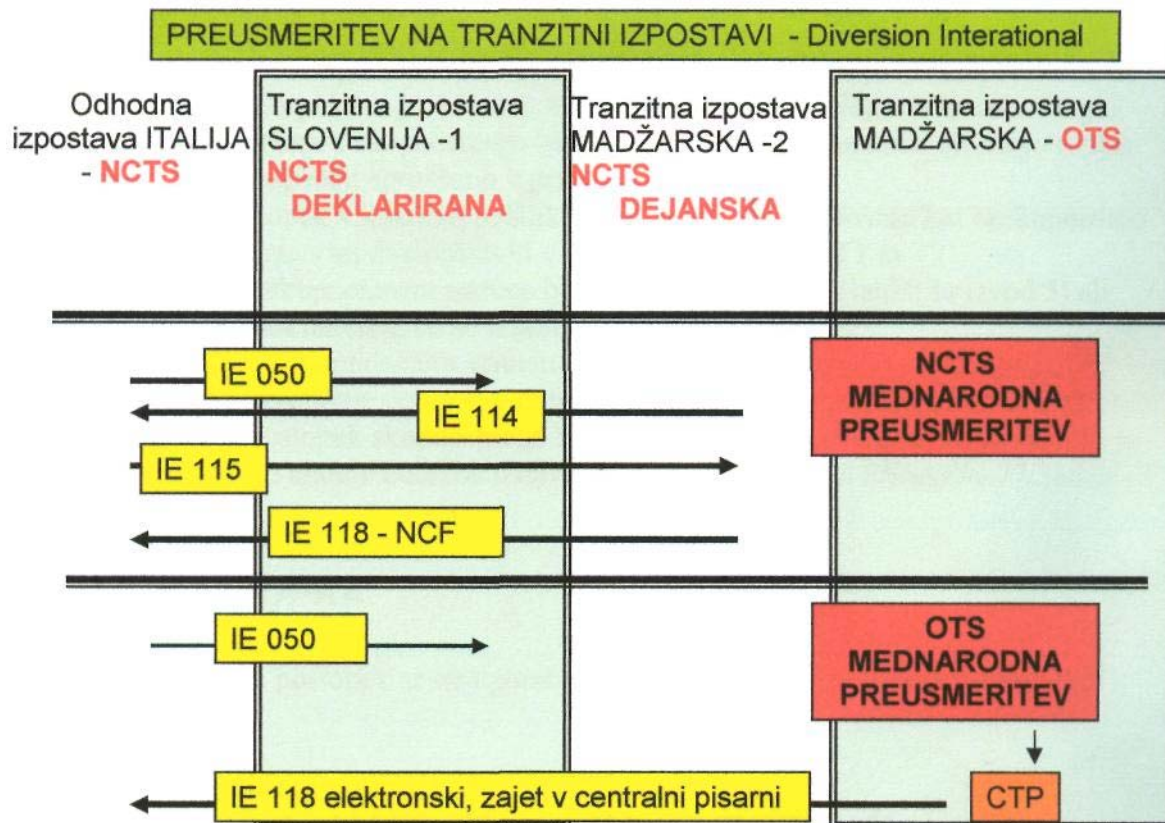
slika: 6

7. URAD TRANZITA (postopek)

Urad tranzita je zadnji izstopni urad v državi članici Konvencije ali EU v primeru, da pošiljka izstopa iz ozemlja držav članic EU ali Konvencije z namenom nadaljevanja poti v istem tranzitnem postopku v drugi članici EU ali Konvenciji. Ko gre blago skozi urad tranzita, je treba na carini predložiti spremno tranzitno listino in, kadar je to primerno, tudi seznam postavk. Urad tranzita samo evidentira prehod pošiljke na osnovi MNR številke, ki jo ročno prepíše v sistem iz obrazca A ali pa jo odčita z optičnim čitalcem BAR kode, ki predstavlja MNR. Če se nadzorni urad ne odloči za pregled se obvesti podjetje in lahko se začne raztovor. Ko pa se opravi raztovor pooblaščenemu prejemniku pošte, namembnemu uradu pošlje ugotovitve s sporočilom IE44. Če se pri tem ugotovi, da ni odstopanj oz. prevelikih razlik je postopek končan.

slika: 7

8. CARINSKI TRANZITNI POSTOPKI

Skupne pravne podlage tranzita so:

- uredba sveta 2913/92 - evropski carinski zakonik
- uredba komisije 2454/93
- uredba sveta 2913/92 - o carinskem zakoniku skupnosti
- konvencija o skupnem tranzitnem postopku
- konvencija o poenostavitvah v blagovni trgovini (konvencija STP)

Skupnostni tranzitni postopek se uporablja za vse države. Razen Adore in San Marina. Za omenjeno področji Andore in San Marina velja direktiva 77/388 EEC in so del carinskega območja skupnosti, izivzeti pa sta iz davčnega območja. Promet blaga skupnosti iz in v ali med temi območji temelji na notranjem tranzitnem postopku (340c/T2F) ali pa se izda listina o dokazovanju statusa blaga.

8.1 VRSTE TRANZITOV

Poznamo šest vrst tranzitnih postopkov:

- TI: tranzitni postopek blaga, ki nima statusa skupnostnega blaga (carinsko blago)
- T2: tranzitni postopek skupnostnega blaga proizvedeno v skupnosti ali blago tretjih držav, ki je v skupnosti sproščeno v prost promet
- T: tranzitni postopek v katerem pošiljko sestavlja tako skupnostno kot neskupnostno blago. Obvezni sta vsaj dve postavki v tranzitni deklaraciji: TI in T2
- T2L: potrdilo o skupnostnem statusu blaga na izvodu 4ECL (lahko še izvod 5) ali komercialnem dokumentu, če so izpolnjeni zakonski pogoji
- T2LF: Potrdilo o skupnostnem statusu blaga, ki je namenjeno v tista območja EU, kjer se ne uporabljajo enotne določbe o davku na dodano vrednost (direktiva 77/388/EGS)
- T2F: tranzitni postopek skupnostnega blaga, ki je namenjeno v tista območja EU, kjer se ne uporabljajo enotne določbe o davku na dodano vrednost (direktiva 77/388/EGS)

8.2 RABA POSTOPKA

- Skupni tranzitni postopek se ne uporablja za področje Andore in San Marina (niti postopek TIR)
- Skupnostni tranzitni postopek se ne uporablja za:
 - področje Andore za blago iz poglavij 1-24 CT (kot blago v ali iz tretje države)
 - področje San Marina za blago iz poglavij 72 in 73 CT)

8.3 SPREMNA TRANZITNA LISTINA ZA NCTS POSTOPEK

Uporaba spremne tranzitne listine na obrazcu A in B je:

- Urad odhoda NCTS - namembni urad NCTS - brez nakladnice: na uradu odhoda se natisne izvod A ,ki spremlja pošiljko do namembnega urada, ki obrazec A zadrži. Potrditev tranzita je elektronska
- Ko urad odhoda prejme sporočilo o prihodu pošiljke IE06 s sporočilom IE24 obvešča deklariran namembni urad, da pošiljka ne bo prispela, ker je že prispela na drug namembni urad v drugi državi
- Mednarodna OTS preusmeritev :
 - Gre za situacijo, ko pošiljka prispe na dejanski namembni urad v drugi državi, ki je OTS urad oz. bo izvedel prejem pošiljke po ITS pravilih, namesto na deklariran NCTS urad
 - s sporočilom IE33, ki je praktično papirni ali elektronski obrazec se preko centralne pisarne obvesti urad odhoda o preusmeritvi na OTS namembni urad
 - urad odhoda s sporočilom IE24 obvešča deklariran namembni NCTS urad, da pošiljka ne bo prispela ker je že prispela na drug namembni urad v drugi državi
- nacionalna NCTS preusmeritev:
 - ko namebni NCTS urad v isti državi kot je deklariran NCTS namembni urad prejme pošiljko, potrdi prejem pošiljke z obvestilom prispetja IE06. V tem primeru za razliko

od mednarodnega odklona nista potrebni sporočili IE02 in IE03, ker je nacionalna administracija že prejela IE01 na nacionalni strežnik, kar pomeni, da so ti podatki razpoložljivi vsem uradom znotraj iste administracije

- ko urad odhoda prejme sporočilo IE06 s sporočilom IE24 obvešča deklariran namembni NCTS urad, da pošiljka ne bo prispela ker je že prispela na drug namembni urad v isti države
- nacionalna OTS preusmeritev:
- gre za situaciji, ko pošiljka prispe na ODT namembni urad, ki je v isti državi kot deklarirani NCTS namembni urad
- s sporočilom IE33, ki je praktično papirni ali elektronski obrazec se preko centralne pisarne ali direktno obvesti urad odhoda o preusmeritvi na OTS namembni urad
- urad odhoda s sporočilom IE24 obvešča deklariran namembni NCTS urad, da pošiljka ne bo prispela, ker je že prispela na drug namembni urad v isti državi

IE 33	COMMUNITY/COMMON TRANSIT ARRIVAL ADVICE OF CHANGED OFFICE OF DESTINATION
<p>1. Office of departure</p> <p>Name and full address :</p> <p style="text-align: right;">Customs office Reference No :</p> <p style="text-align: right;">Fax/Telex :</p> <p style="text-align: right;">E-Mail/Internet :</p>	
<p>The consignment, specified in box 3, has been presented to a customs office not linked to the computerised transit system. The destination control results will be sent on a copy of the Accompanying Document.</p> <p>PLEASE ADJUST YOUR TIMER FOR STARTING AN ENQUIRY PROCEDURE!</p>	
<p>2. Office of destination - Presentation office</p> <p>Name and full address :</p> <p style="text-align: right;">Customs office Reference No :</p> <p style="text-align: right;">Fax/Telex :</p> <p style="text-align: right;">E-Mail/Internet :</p>	<p>3. Transit operation data</p> <p style="text-align: center;">Movement Reference Number</p> <div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div> <p style="text-align: center;">Arrival date (DD/MM/JJJJ)</p> <div style="border: 1px solid black; height: 20px; width: 100%;"></div>

4. Authority communicating the Arrival Advice ⁽¹⁾	
Name and full address :	
Customs office	Place :
Reference No :	Date :
Fax/Telex :	Signature :
E-Mail/Internet :	
<small>⁽¹⁾To be completed where the authority is different from that shown in box 2.</small>	

slika: 9

8.4 REZERVNI POSTOPEK V PRIMERU NEDELOVANJA NCTS SISTEMA

Kot rezervni postopek zaradi nedelovanja NCTS sistema se v vseh državah uporablja OTS (sedanji papirni postopek)postopek.V ta namen je bilo potrebno spremeniti C1S, da je bil usklajen z določbami uredbe 2454/93. Posledica uporabljanja OTS-a pa se kaže predvsem na namembnem uradu, kjer je veliko več dela zaradi preusmeritev iz NCTS postopka v OTS postopek, tako da se je potrebno tega izogibati.Pomembno je,da je vedno v rezervi postopek,da nemoteno poteka pretok pošiljk, saj je Slovenija predvsem tranzitna država.

CDTA	centralno razvite tranzitne aplikacije
NTA	nacionalna tranzitna aplikacija
MCC	minimalno skupno jedro
ECN	edi vmesnik (RIP vmesnik)
STTA	standardna tranzitna testna aplikacija
1 TA	tranzitna testna aplikacija
CS/RD	centralna služba/referenčni podatki (šifranti)
CS/MIS	centralna služba/statistika
LRN	lokalna referenčna številka
MRN	referenčna (evidenčna) številka tranzita
TIN	identifikacijska številka podjetja
PLL	nakladnica
COL	seznam carinskih uradov
AAR	napovedan prihod na namembni urad (IE001)
ATR	napovedan prihod na urad tranzita (IE050)
COA	potrditev prispetja
COD	potrditev prejema
IE	sporočilo

NCF	obvestilo o prestopu meje
DTI	neposreden vnos deklaracije preko internetne aplikacije
ND	nacionalna domena
CD	skupna domena
DDNTA	dokumentacija za programerje
ACL	omejitev izvajanja posameznih ukazov v MCC-ju

9. ZAKLJUČEK

Ocenili sva, da se bo NCTS sistem z časom vedno bolj izboljševal in izpopolnjeval. Kljub že obstoječim prednostim se bodo pojavljale še nove. Z uresničitvijo ideje o brezpapirni dokumentaciji pa bi odpravili še problem hitrosti. To bi bilo ugodno tako za prevoznike kot tudi špediterje, saj bi prihranili na času in delu. Iz tega bi sledila skoraj popolna prilagoditev potrebam in spremembam v poslovnem okolju. Iz analize sva ugotovili, da:

- je OTS sistem veliko bolj zanesljiv, ker temelji na papirni dokumentaciji in zaradi tega lahko deluje neovirano v vseh okoliščinah, vendar pa povzroča predolge in nepotrebne čakalne dobe
- je NCTS sistem manj zanesljiv, saj je prvi pogoj za njegovo popolno delovanje on - line mrežna povezava in v primeru ne delovanja le-te prihaja do motenja normalnega poteka tranzita, vendar pa omogoča hiter pretok blaga

10. LITERATURA

1. Center marketing international: PROJEKT RAČUNALNIŠKEGA PODPRTEGA TRANZITA .Ljubljana, 2003
2. Center marketing international: KONVENCIJA O SKUPNEM TRANZITNEM POSTOPKULjubljana, 2003
3. Gregorič B.: Carinska uprava Republike Slovenije : VLOGA IN DELOVANJE CARINSKE SLUŽBE V EULjubljana, 2003
4. Planine B. :TRANZITNI POSTOPEK (Celovito izvajanje postopkov v NCTS).Ljubljana, 2003
5. http://carina.gov.si/slov/akt_29_12.htm
6. Košir F.: Carinska uprava Republike Slovenije : SPREMEMBE CARINSKE ZAKONODAJE.Ljubljana, 2003
- 7- http://carina.gov.si/slov/eu/ncts_zlozenka.pdf